

2. lpp. **Aldons Zumbergs**
par Dundagas TIC un SIA Kolkasrags.
3. lpp. **«Krogī bija visneuzkrītošākā vieta**
konspirācijai».
4. lpp. **Jūras svētki būs —**
9. VII visā Kolkas ciemā.
5. lpp. **Valentīna un Harijs — smaragda pāris.**
5. lpp. **Ūdens dienā pie Vecročupes bebra!**
6. lpp. **Ēno Dundagas un Kolkas skolēni.**

Redaktora vārdi

Nomest vai paturēt?

Gavēņa laikā gribu likt pie sirds mūsu luterāņu mācītāja Armanda tēzi: pārdomāt atsacīšanos. Katram neatkarīgi no pasaules uzskata.

Jā, pilnīgi nemūsdienušs aicinājums! Teju visus taču vada dziņa iegūt, turklāt pēc iespējas vairāk, vienalga, kā. Grābt, kampt, kamēr aizrijas. Atšķiras vien pavērušās iespējas. Latviskā gausas māte sen aizgājusi bekot. Līdz veca skolas beņķa baltumam nodeldētā atziņa «dodot gūtais neatņemams» vairs neuzrunā, tāpēc ka novalkāta.

Bet tie, kas savulaik pārpildītās bēgļu laivās atstāja dzimteni, dzīvības briesmās, jūrai stipri bangojot, pēkšņi saprata — manta jāmet pār bortu, jo jāglābj kas svarīgāks. Tik vienkārši.

Kad ikdienības peļķē uzšļakst kāds sīkvilnītis, atsacīties nenāk ne prātā. Un nepamanām, kā mantas pārtop nastās. Visdažādākajās — atkarībās, pieķeršanās, dūsmās, lepnībā, nenovīdībā, mēlnesībā...

Iespējams, vērtīgāk par ēšanas ierobežojumiem ir pārdomāt, kādas nomācošas mantas sviest pār apmali. Negaidot, iekams ūdens smelsies mutē.

Alnis Auziņš

Taps attīstības programma

Stāsta novada Attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja Gunta Abaja.

— Novada dome 24.02.2011. sēdē nolēma uzsākt Dundagas novada attīstības programmas sagatavošanu un apstiprināja desmit cilvēku vadības grupu, kā arī programmas izstrādes laika grafiku. Reģionālās attīstības likums nosaka visām vietējām pašvaldībām izstrādāt savas attīstības programmas līdz 01.01.2013. Mūsu novada pašvaldība paredz uzdevumu izpildīt līdz nākamā gada septembrim.

Attīstības programmas sagatavošanas gaitā jāapzina un jānovērtē pašvaldībai pieejamie dabas, infrastruktūras un cilvēku resursi, jāpiedāvā skaidrs redzējums un risinājumi, kā tos efektīvi izmantot. Programmai ir jāparedz mērķtiecīga rīcība, lai plānotu visa veida investīciju piesaisti uzņēmējdarbības un sociālās vides stabilizēšanai un uzlabošanai.

Pašvaldība paredz veidot septiņas tematiskās grupas: kultūrvides, izglītības un sporta, sociālās un veselības aprūpes, ekonomikas un uzņēmējdarbības, tehniskās un sociālās infrastruktūras, pārvaldības un sabiedrisko attiecību un vides un aktīvās atpūtas grupu.

Ministru kabineta noteikumi nr. 970 *Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā* paredz, ka pašvaldībai jānodroši-

na sabiedrības līdzdalība visā pašvaldības attīstības programmas izstrādes gaitā.

Novada iedzīvotāji, nekustamo īpašumu īpašnieki un uzņēmēji varēs sekot līdzi programmas izstrādei Dundagas novada pašvaldības interneta vietnē www.dundaga.lv sadaļā *Sabiedrības līdzdalība*. Tajā visai drīz publicēsim uzaicinājumu iedzīvotājiem pieteikties aktīvai darbībai tematiskajās darba grupās.

Par attīstības programmas izstrādes gaitu regulāri vēstīs pašvaldības izdevums *Dundadznieks*.

Domes izveidotā vadības grupa uz pirmo sanākumi pulcējās jau 2. III un tajā vienotās rīkot iedzīvotāju aptauju vienlaikus ar tautas skaitīšanas aktivitātēm.

Es kā Attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja aicinu iedzīvotājus, sabiedriskās organizācijas un uzņēmējus būt aktīviem un ieinteresētiem sava novada nākotnes plānošanā. Tas ir patiesi nozīmīgi, jo arī turpmāko gadu valsts un Eiropas Savienības investīciju atbalsts lielā mērā būs atkarīgs no attīstības programmā iekļautām aktivitātēm un prioritātēm.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Konkurss vieno

5. III Kolkas tautas namā un 12. III Dundagas pilī notika novada talantu konkurss *Ar mīlestības pinekļiem*.

Kolkā tas bija pirmreizējs notikums, tāpēc izraisīja lielu interesi. Dundadznieki jau ir piedzīvojuši vairākus līdzīgus koncertus un tos iemīļojuši. Zāles bija piepildītas abās vietās, un publika — ļoti atsaucīga.

Repertuārs bija plašs — sākot ar šlageri un beidzot ar repu. Uzstājās visu paaudžu talanti.

Dundagā programma bija plašāka, jo te pievienojās vairāki dundadznieki. Novada centrā savējos atbalstīt bija ieradusies kolcinieki. Iepriecinoši, ka dziedāja novada priekšsēdētājs Aldons Zumbergs, izpilddirektors Ģirts Kalnbirze, Kolkas pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens, deputātes Smaida Šnikvalde un Reģina Rūmniece. Uzteicami, ka policijas inspektors Jānis Simsons ne tikai audzina novada jaunatni un patrulē naktīs, bet arī prot ģitāru spēlēt un dziedāt.

Katrā vietā bija savi mīļuli. Kolkā tie bija Ira Māgure, Aiga Ūdre un Kolkas amatieratētris un Mareks Borsuks. Pārsteigumu balvas bija sagādājis arī grupas *Jūrkant* vadītājs Māris Blāze, dāvājot grupas izvēlētajiem dziedātājiem ielūgumus uz pēdējo balli 26. III Kolkas tautas namā pirms remonta. Laimīgie — Ira Māgure, Jānis Dambītis un Dzintra Tauniņa, kā arī Valters Laķevics.

Dundagā skatītāju simpātiju balvas tika Baibai Dūdai, vadošajam unisonam — A. Zumbergam, Ģ. Kalnbirzem un A. Pinkenam, Ģirtam Jānbergam un Tomam Zosam.

Paldies kultūras dzīves vadītājām, viņu palīgiem, dalībniekiem, skatītājiem un vakaru vadītājiem Anetei Tauniņai un Jānim Klucim par jaukajiem sestdienas vakariem!

Diāna Siliņa

Kurpes puķēs

Dundadznieces Lailas Pabērzas tikko iznākušā dzejoļu krājuma *Kurpes puķēs* atvēršanas svētki 24. III plkst. 18.00 Talsu tautas namā. Lailas dzejoļi publicēti arī jaunās dzejas izlases *Mana grāmata* 1. sējumā. *Kurpes puķēs* autore pateicas visiem, kas palīdzēja īstenot sapni — izdot dzejoļu grāmatu.

Dundagas pilī

25. III plkst. 14.00 Komunistiskā genocīda upuru piemiņas pasākums pie Šķeltā akmens. Pēc tam pilī filmas par izsūtījumu.

Turpinās biļešu iepriekšpārdošana — Ls 4 un Ls 3 — uz 3. IV izrādi pilī *Tā precas vecpuiši* — komēdija pēc Antona Čehova lugu *Bildinājums* un *Lācis* motīviem.

Aicinām cālēnus līdz 6 gadu vecumam un **gailēnus** līdz 13 gadu vecumam sagatavot 2 dziesmiņas un līdz 28. III pieteikties konkursam, kas notiks pilī 2. IV. **Cālēni** uzstāsies plkst. 13.00, **gailēni** — plkst. 15.00. Vaicāt Dundagas Kultūras pilī, pa tālruniem 63237859 un 26148416.

Kolkā

19. III plkst. 14.00 pensionāru padome *Sarma* aicina uz Pavasara balli. Viesosies pensionāru klubiņi: Dundagas *Sendienas*, Pastendes *Irbenājs* un Rojas *Liedags*. Mūziku gādās Laimonis Zemels, līdzīgi ņemt pavasarīgu noskaņojumu, *groziņus* un latu ieejai.

26. III plkst. 22.00 balli ar Kurzes labākajiem džekiem — grupu *Jūrkant*, ieeja Ls 2. Pēc balles tautas namu slēgs līdz augustam!

Kāda apelsīnkoka vēsture

Pirms gadiem divdesmit kādā saviesīgā pasākumā mežinieki sirsnīgā gaisotnē malcoja vīnu un baudīja augļus, sēkļiņus iedēstot puķu podā. Tā tas palika, visu aizmirsts trepju telpā. Dundagas mežniecība pirms vienpadsmit gadiem saņēma mantojumā citronkoku lielā koka puķu podā.

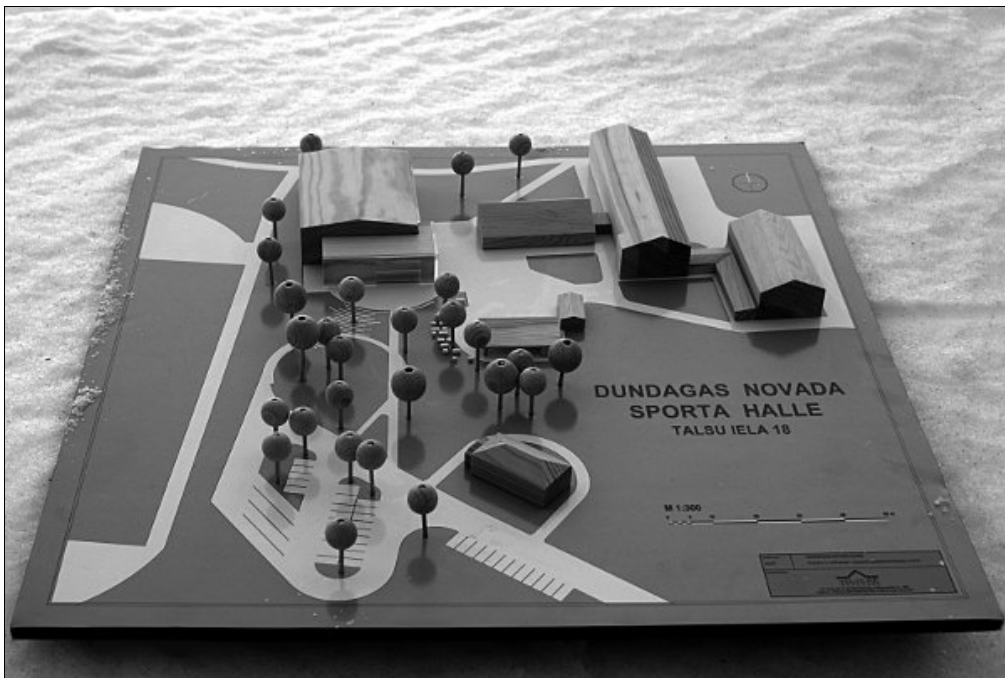
Varbūt pateicībā par adoptēšanu, bet pagājušajā pavasarī koks uzdziedēja zaļganbaltiem, itin kā mākslīgiem ziedu ķekariem. Pēc tam augšējās zaros aizmetās 8 tumši zaļi augļi. Viens auglis nobira negatavs, bet

pārējie, jūtot apkārtējo apbrīnu, sāka briest un krāsoties zaļgandzelteni.

Ap Ziemassvētkiem nolēmām divus visdzeltenākos noplūkt un nogaršot. Citroni būtu pašā laikā. Liels bija mūsu pārsteigums, mutē jūtot apelsīnu garšu!

Pāris mēnešu vēlāk, kad augļi sāka iekrāsoties arvien oranžāki, vienu nozaga kopā ar zaru... Tad vairs nekavējāmies un novācām ražu. Apēdīsim gan paši, nerīkojot ne izsoli, ne degustāciju!

Dagmāra Jansone

• Kad šī nākotnes iecere īstenosies?

Dundadznieka foto

Runas vīriem ir spēks rokās

Novada domē 24. februārī

► Akceptēja elektropārvades tīklu savienojuma *Kurzemes loks* 1. posma Grobiņa – Ventspils – Dundaga 110 kV elektropārvades līnijas rekonstrukcijas un sprieguma palielināšanas līdz 330 kV projekta īstenošanu Dundagas novada teritorijā līdz apakšstacijai Pāces ielā.

► Nolēma uzsākt detālplānojuma izstrādi īpašumā *Vecvagari*, par vadītāju apstiprinot Guntu Abaju. Apstiprināja darba uzdevumu un līguma projektu ar detālplānojuma izstrādes ierosinātāju Viktoru Toropovu.

► Dundagas novada teritorijas plānojuma grozījumu priekšlikumu sarakstā iekļāva lūgumu transformēt lauksaimniecībā izmanto-

jamo zemi meža zemē īpašumā *Mazpreči*.

► Nolēma izstrādāt zemes ierīcības projektu īpašuma *Indriķi* zemes vienību ar kadastra Nr. 88500050036 un Nr. 88500090020 sadalīšanai. Izstrādāt zemes ierīcības projektu īpašuma *Straumēni* ar kadastra Nr. 8850-031-0014 sadalīšanai divās daļās. Zemes ierīcības projektos jānorāda visi apgrūtinājumi un to platības, kā arī piekļuve zemes gabaliem.

► Piekrita Talsu, Dundagas un Rojas novadu apvienotajā civilās aizsardzības komisijā iekļaut Mērsraga novadu.

► Nolēma, pieaicinot sertificētu vērtētāju, novērtēt Kolkas pagastā nekustamo īpašumu *Lorenči*.

► Piešķīra četriem nekustamiem īpašumiem adreses un likvidēja 19 adreses.

► Ar 01.04.2011. noteica maksu par sabiedriskās tualetes lietošanu Talsu ielā 10a: pieaugušajiem — Ls 0,20, skolēniem — Ls 0,10 ar PVN, bērniem līdz 7 gadu vecumam bez maksas.

► Nolēma uzsākt novada attīstības programmas izstrādi un izveidoja 12 cilvēku vadības grupu šī darba veikšanai.

► Nolēma ar SIA *Kolkasrags* slēgt pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu par Ls 8400.

► Pieņēma Dairi Runci darbā par pašvaldības ģeogrāfiskās informācijas sistēmas speciālistu uz nepilnu darba laiku — 20 stundām nedēļā.

► Ar 01.03.2011 iecēla Ilonu Onzuli par Dundagas novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes Kurzemīte vadītāju.

► Ar 01.03.2011. noteica Dundagas vidusskolas 5.–12. klašu skolēniem piešķirto brīvpus-

šus. Katrreiz darba kārtība bijusi izziņota. Sabiedrība varēja piedalīties sēdēs. Rasmai Saknei varu teikt, ka viņas tūrisma lauku māju nekas neapdraud. Lai nāk uz TIC ar savu piedāvājumu! TIC arī to popularizēs. TIC cels saulītē, kas to vēlēšies. Tam šī nauda arī kalpo. Esam ieinteresēti, lai mūsu uzņēmējiem, kas darbojas jebkurā pakalpojumu jomā, kļātos labāk, lai brauktu cilvēki, saņemtu pakalpojumus, preces, atstātu savu naudu, kas uzlabo vietējo labklājību. No tā viņi samaksā arī nodokļus. Tas viss ir mūsu kopējais labums.

— **Līgums slēgts uz gadu. Tad arī vērtēs tā lietderību?**

— Līgumā noteikts, ka jāvērtē. Uzraudzība uzdots izpilddirektoram. Viņš atbild, kā jūtas mūsu kapitāls. Ar partneri tiksimies, kad apstiprināsim gada pārskatu un pārspriedsim šos jautājumus. Līdz šim esam satikušies tikai reizi, kad interesējos, vai B. Sadovska ar mieru slēgt šādu līgumu. Pēc viņas piekrišanas runāju ar A. Pūliņu un J. Dambīti. Tas nav bijis noslēpums. Nekādas citas vadības institūcijas Kolkas ragā nav, viens pats SIA *Kolkasrags* valdes loceklis J. Dambītis, kas arī Kolkas ragu pārvalda. Es esmu pašvaldības pārstāvis. B. Sadovska to pārstāv ar savu personīgo kapitālu. Mēs esam kapitāldaļu turētāji. Es pieņemu lēmumus ar domes starpniecību, viņa to dara personīgi. Abi ieceļam valdes locekli. Nedarboties Kolkas ragā nav mūsu interesēs. Pagātni mainīt nevaram, ar šo mantojumu jādzīvo. Varam atteikties, bet kam tas būs par labu? Ja atsakāties no uzņēmuma, nevaram vairs ar zemi izstāties ārā. Tas nav iespējams. Zeme vairs nav mūsu, tā ir kapitālsabiedrības. Esam jau to atdevuši,

dienu izcenojumu Ls 1 par ēdienreizi, tādējādi palielināsies porcijas apjoms.

► Uzdeva Kolkas pamatskolas direktorei Antrai Lauksteinei līdz mācību gada beigām novērtēt iespēju apvienot Kolkas pamatskolas un struktūrvienības PII *Rūķītis* ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu.

► Piešķīra Ls 174 līdzfinansējumu redzes invalīda sociālajai rehabilitācijai.

► Vienu personu uzņēma dzīvojamās platības piešķiršanas rindā.

► Apstiprināja Sociālā dienesta nolikumu.

► Izvirzīja Talsu Galveno bibliotēku reģiona galvenās bibliotēkas statusam atkārtotajā akreditācijā 2011. gadā.

► Nolēma novērtēt pansijas *Jaundundaga* un aprūpes nama *Stacija* tagadējo un nākotnē iespējamo tiesisko statusu un darbību.

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

Atbilde uz atklāto vēstuli

Atbildot uz Rasma Saknes atklāto vēstuli, saruna ar novada domes priekšsēdētāju Aldonu Zumbergu.

— 24. II novada domes sēdē ar nelielu balsu pārsvaru deputāti lēma slēgt ar SIA *Kolkasrags* pārvaldes uzdevumu deleģēšanas līgumu. Šis ir bijis viens no jutīgākajiem jautājumiem.

— Pašvaldība ir brīvprātīgi uzņēmusies veikt tūrisma informācijas funkcijas, kas ir uzņēmējdarbības atbalsts. Pērn, veidojot pašvaldības jauno nolikumu, izveidojām jaunas struktūrvienības un iestādes, kā Kubalu skolu-muzeju, Centrālo bibliotēku, Saimniecisko dienestu, Dundagas kultūras pili. Darba grupai bija grūti saprast, kur ir vieta Dundagas Tūrisma informācijas centram (TIC). Tā kā pašvaldībai ir kapitāldaļas SIA *Kolkasrags*, kuras mērķis arī ir piesaistīt tūristus, parādīt Kolkas ragu un attīstīt tūrisma Kolkas pagastā, radās iecere apvienot resursus — Dundagas TIC un SIA *Kolkasrags*. Diskusijas izveidojās pamatīgas. Jautājumu esam apsprieduši 6 komitejas un 3 domes sēdēs. Deputāti, pieņemot gala lēmumu, apzinājās, par ko balso. Kaut lēmumu pieņemt nebija viegli, tagad tas ir izdarīts, un mums visiem ir jāpilda.

— **Kā lēmums izpauzies praktiski?**

— TIC atradīsies turpat, Dundagas pilī, administratīvais vadītājs būs SIA *Kolkasrags* direktors Jānis Dambītis, tādējādi abas institūcijas sajūgsim kopā. Tā kā SIA *Kolkasrags* ir kapitālsabiedrība, nevis iestāde, mēs tieši naudu nepiešķīram, bet norēķināsimies par pakalpojumu.

— **Tad tas līdzinās sadarbībai: SIA *Kolkasrags* veic konkrētu pakalpojumu, un pašvaldība par to samaksā?**

— Maksā ietilpst TIC uzturēšana, nekā vairāk tur nav. Nekāda nauda caur Rīgu neplūst, tā iet caur bankām. Tā pati nodokļu daļa, kas ienāca no TIC vadītājas Alandas Pūliņas algas, ienāks pašvaldībā atpakaļ. Vienīgā izmaiņa ir cits administratīvais vadītājs. Agrāk tas bija izpilddirektors Ģirts Kalnbirze, tagad tas ir J. Dambītis.

Apspriežot jautājumu komiteju un domju sēdēs, atklāju dažādu izpratni un uzskatus par SIA *Kolkasrags*. Tas savulaik radies, Kolkas pagasta padomei to izveidojot un ieguldot pamatkapitālā zemi 14,3 ha par 103 000 latiem. Šo pamatkapitālu izveidoja Kolkas pagasta padome. Tā Kolkas raga zemi tajā laikā novērtēja SIA *BDO Invest Rīga* likumā noteiktajā kārtībā, 17.01.2003. reģistrējot uzņēmumu reģistrā. Tad viss pamatkapitāls piederēja Kolkas pagasta padomei. Valde bija 5 pagasta padomes deputāti, valdes priekšsēdētāja — pagasta padomes priekšsēdētāja. 10.03.2003. pagasta padome nolēma veikt izmaiņas, piesaistot privāto kapitālu ar 107 205 latiem. Par šo naudu izbūvēja Kolkas raga infrastruktūru un piesaistīja tūristus. Taču līdz ar to pašvaldībai vairs nebija 100%, bet 49%, un tas cilvēkiem visvairāk var nepatikt, jo mums tur vairs nav kontrolpaketes. Bet paskatīsimies uz Komerclikumu. Tas nav

tik būtiski! Palielināt vai samazināt uzņēmuma vērtību var tikai ar 2/3 balsu. Nevienam, ne otram nav 2/3 balsu, tātad šādi jautājumi izlemjami tikai kopā. Abi esam vienā laivā. Ja izliekamies, ka tā nav, paši šo laivu gremdējam. Tā es skatos uz šo jautājumu. Tiesa, SIA *Kolkasrags* strādā ar zaudējumiem. Pirmajos gados investēja, būvēja, tagad vēl pietrūkst jaudas. Pēdējos gados gan zaudējumi nav tik lieli. Taču nevaram arī teikt, ka zaudējumi radītu bankrota draudus: tas ir nolietojums. Zemes vērtība jau saglabājas, un, tā kā tur ir apbūve, pieļauju, ka tirgus vērtība pat pieaug. To var noskaidrot, bet par to kādam ekspertam jāmaksā nauda. Domes deputāti var ierosināt to darīt un arī lemt, lai kontrolētu mūsu kapitāla stāvokli. Kapitālam jāliek strādāt, un mūsu pieņemtais lēmums tāds ir. Tūristus, kas iegriežas Kolkas ragā, var informēt par novada notiekošo, uzņēmējiem, pakalpojumu sniedzējiem, tūrisma objektiem, īpaši pili, lai no Kolkas raga tūrists iebruktu pie mums. Būtiski, lai, braucot uz Kolkas ragu no Rojas vai Ventspils, tūristi iegrieztos arī Dundagā. Dundagas TIC aktivizēs virzību uz Kolkas ragu. Līdz šim tas aprobežojās tikai ar virzību uz pili.

— **Gluži tā vis nav, jo A. Pūliņa kopš pērnā gada ļoti aktīvi rīko nodarbības visiem novada tūrisma uzņēmējiem, un ir gana lieldatsaucība.**

— Jā, piekritu, tas jau iepriekšējā *Dundadzniekā* rakstīts. Varu atbildēt vēstules autorei un tās iespējamajiem līdzautoriem, ja tādi ir, ka domes sēdē pieņemtais lēmums vērsts uz tūrisma attīstību. A. Pūliņa un J. Dambītis ir dažādi cilvēki, katrs ar saviem talantiem. Tos apvienojot, paredzu vēl lielāku ieguvumu.

— **Ko nozīmē «pērk pakalpojumus»?**

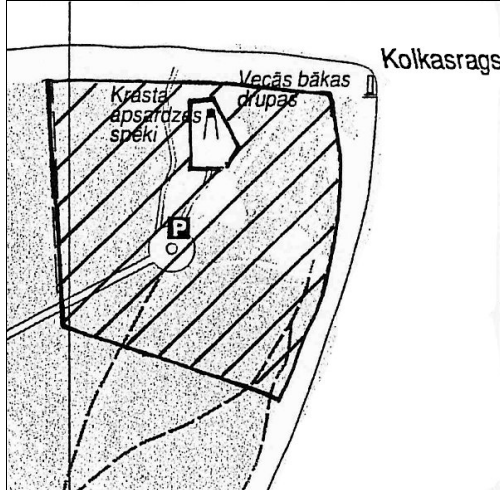
— SIA *Kolkasrags* ir konkrēts uzdevums — uzturēt Dundagas TIC, kas turpinās veikt, ko pašvaldība ir jau darījusi. Bet divas galvas var izdomāt ko vairāk un labāk. Tur saredzu efektivitāti. Viņi jau arī iepriekš kopā sastrādājās, bet tagad tas ir domes uzdots. Ja gribējam ko grozīt TIC darbā, tad domei bija jāpieņem lēmums, un tas bija stagnatīvs process. Mēs jau redzam, kā pie mums notiek. Taču esmu pateicīgs visiem deputātiem, kas pau da savus viedokļus. Tāpēc arī pamatīgi iedziļinājos SIA *Kolkasrags* tapšanas un pastāvēšanas būtībā. Kopā ar otru īpašnieci Benitu Sadovsku domāsim, ko darīt, lai uzņēmums dotu lielāku labumu.

— **Kolkas rags ir saposts — ļoti skaista, unikāla vieta Latvijā.**

— Kas izdarīts ragā, ir labi. Taču procesi notikuši slepenībā, neapspriežoties ar sabiedrību. Tas cilvēkiem, īpaši kolciniekiem, nav patīcis.

— **Arī neskaidrie TIC nodošanas apstākļi SIA *Kolkas rags* radījuši zināmu neuzticību visam, kas ar to saistīts. Arī domes lēmumam.**

— Jautājumā esam iedziļinājušies 3 mēne-

tas ir mūsu kopuzņēmums. Tikpat labi no 49% mums pieder katrs kvadrātmeters asfalta, katrs tur iemūrētais ķieģelis, katrs dēlis un jumta seguma loksne. Bez mums otrs partneris nekādus lēmumus nevar pieņemt.

— **Saknes kundze vēstulē min, ka Alanda «nepamatoti ielika izvērtēšanas šūpolēs».**

— Līgumā esam paredzējuši, ka Dambītim viņa jāpieņem darbā un jānodrošina ar līdzšinējo darba algu. Viņas tiesības ir aizsargātas pilnībā.

— **Tātad labākais variants tūrisma attīstībai ir meklēts, atrasts un pieņemts?**

— Domē bija dažādi viedokļi, bet lēmums ir pieņemts, un tagad visiem vienoti par lēmumu jāiestājas. Ja visi būsim par šo attīstības modeli, gūsim arī labākos panākumus.

Diāna Siliņa

Tūrisma attīstība Dundagā

Par Dundagas Tūrisma informācijas centrā (TIC) iecerēto stāsta SIA *Kolkasrags* direktors Jānis Dambītis.

Vispirms labiekārtosim vietu Dundagas TIC. Vieta ir ideāla, saimniece Alanda — arī. Nedaudz papildināsim suvenīru krājumu, priekšroku dodot vietējiem amatniekiem. Paredzētas arī fotogrāfijas pārdošanai. Tās atsvaidzinās un bagātinās suvenīru klāstu.

Kopā ar pils direktori Baibu Dūdu domājam uzlikt divas norādes ar uzrakstu *Dundagas pils*: vienu pie ceļa, kas iet no Ventspils uz Kolku, pirms pagriezienu uz Dundagu, otru — pie Rīgas – Ventspils šosejas.

Sadarbosimies ar Ventspils TIC, tādējādi no Kolkas raga un Ventspils mēģināsim virzīt tūrisma plūsmu uz Dundagu. Puse tūristu, kas apmeklē Kolkas ragu, ir ārzemnieki, bet Dundagā tikai 15–20%, šim skaitlim jāpieaug. Būtiski, lai ārzemnieki, virzoties no Ventspils un Kolkas, nepabrauktu Dundagai garām, bet gan te iegrieztos, jo ārzemnieki pašlaik dod vislielāko ekonomisko labumu.

Lielais mērķis — ļoti labi kopīgi sarīkot Dziesmu dienu Dundagā un Ceļotāju dienas. Abas paredzētas vērienīgas, un Ceļotāju diena jau pērn guva lielu atsaucību. Tas pierā-

da, ka labai idejai cilvēki atsaucas.

Vēl, izmantojot Alandas pieredzi un tūristu atsauksmes, izveidosim Dundagas *TOP 5* un *TOP 10*, kas domāti steidzīgiem cilvēkiem. Ja kādam ir maz laika, tad būtiski zināt, kas Dundagā noteikti jāredz, jāizbauda.

Domājam Dundagas pilij piesaistīt Latvijā kultūras saglabāšanas biedrību. Aicināsim tās biedrus uz Dundagu, lai viņi aplūko tu to no sava redzes viedokļa.

Ir iecere izveidot tā saucamos piedāvājumu kompleksus — tūristiem, kas gatavi maksāt 5 vai 7 latus, lai viņi Dundagā varētu ko interesantu un savdabīgu redzēt, nobaudīt, piedzīvot.

Saistībā ar novada domes pieņemto lēmumu par tūrisma neko nelikvidēs, mēs veicināsim attīstību. Ideja ir laba. Pēc gada redzēsim augļus, bet pirmo vērtējumu varēs sniegt jau pēc Ceļotāju dienas.

Lai visiem novadniekiem laba un ražena sezona!

Uzklausīja Diāna Siliņa

Dundagas seriāls

AR MĀCĪTĀJA ACĪM

Turpinājums. Sākumu sk. 3. (108.) numurā.

Lasītāja Maija Krūmiņa atsūtījusi vēstuli ar precizējumiem iepriekšējai publikācijai un fotogrāfijas. Daļu no sūtījuma izmantosim nākamreiz. Mācītāja Augusta Brieža dēlu Gunti lūdzu precizēt vairākus faktus par tēvu. Redakcijas rīcībā nonāca arī A. Brieža meitas Ilzes Braunfeldes atmiņas, ko, pēc bibliotekāres Daigas Mužellovskas sacītā, meita uzrakstījusi D. Mužellovskas vadītam mācītāja piemiņas brīdim Anstrupes kapos, iespējams, 1994. gadā. Paldies visiem par papildinājumiem! *Alnis Auziņš.*

Jaunatnes garīgie vadoņi

25 gadus tas Kungs viņu (E. Villi — Red.) sūtījis strādāt savā vīna kalnā. Ar prieku jubilārsraudziesies atpakaļ uz žēlastību, kādu viņam šos gadus dāvājis bagātīgā mērā Dievs. Līdz ar viņu priecāsies draudze, bet gan jo sevišķi jaunatne, kurai pieder jubilāra sirds. Mācītājs Ville ir viens no pirmiem, kas jaunatnes darbam piegriezis sevišķu vērību, arī ņemdams dzīvu dalību Latvijas ev. lut. baznīcas jaunatnes darba organizēšanā un veidošanā. Māc. Ville dažus gadus ar sirdi strādājis teoloģiskā institūtā un baznīcas ģimnāzijā, ietekmēdams audzēkņus sekot Pestītāja aicinājumam Viņa darbā. Mūsu jaunatnes vadoņu kursos, kā arī sanāsmēs viņš bieži piedalījies ar referātiem, kā arī devis apcerējumus Jaunatnes Ceļā.

Jaunatnes Ceļš, 1936, nr. 9

Par Edgaru Villi — Maija Krūmiņa (Kronberga)

Esmu Dundadznieka lasītāja, jo esmu dzimuši Dundagā un [agrāk] dzīvoju Dundagas pagasta Valpenē, Dumbros. Ar īpašu interesi izlasīju rakstu Ar mācītāja acīm, jo mācītāja Edgara Villes kalpones bija man tuvas radnieces, Alma — mana tēva māsa, bet Mīcīte — mātes māsa, tāpēc ne visam varu piekrist. Zinu, ka Almai nomira tēvs, kad viņai bija gadi desmit, māte arī agri mira. Katram gribējās, lai tur, kur viņš kalpo, varētu justies kā mājās, un iespējams, ka pie mācītāja Villes tā bija. Mācītājs Ville ar kundzi bija par vēdējiem Almas kāzās — ap 1930. gadu, un fotogrāfijā var redzēt, ka mācītāja kundze sēž blakus līgavainim Jānim, aiz viņas — mācītājs.

Zinu, ka Almas un Jāņa ģimene vienmēr turējās pie baznīcas arī padomju laikos, ka bija draudzes priekšnieki Dundagas baznīcā, palīdzēja samaksāt nodokļus, — izaudzēja un pārdeva jaunlopus, lai baznīca pastāvētu.

Pie rakstītā «.. vienīgi Mīcīte palikusi uzticīga savam kungam» es teiktu — Villes kungam un kundzei. Pie Mīcītes es dzīvoju, sākot iet Dundagas vidusskolā 5. klasē .. Mīcīte tad — ap 1960.–62. gadu — sarakstījās ar Villes kundzi Vācijā, Eslingenā. Tā kā Mīcītei diezgan grūti padevās vēstuli rakstīšana, tad viņa lūdza mani uzrakstīt, ko arī darīju. Tomēr Mīcīte teica, ka uz ārzemēm tā nedrīkst rakstīt, tāpēc palūgšot kādu Dundagas skolotāju. Kurš uzrakstīja, neinteresējos. Pāris reizi [no Vācijas] atsūtīja jaunus mēteļus, kostīmu audumu. Pēc tam vairs nesūtīja, sākot, ka uzlikti tik lieli nodokļi, kas krietni pārsniedz pakas

• M. Krūmiņa: «No Edgara Villes kapa pieminekļa fotogrāfijas secinu, ka Mīcīte (dzimusi 1917. gadā) bija 33 gadus jaunāka par mācītāju. Mīcītei tēvs nomira, kad viņai bija 6 mēneši, un varbūt tēva trūkums un mācītāja attieksme no malas izskatījās citādāk».

Foto no M. Krūmiņas albuma

vērtību.

Mīcīte atdusas Valpenes kapos.

Augusts Briedis

Īsts latviešu zemnieka dēls, pamaza auguma, padrukns, labs runātājs — dziļa satura sprediķi, padrums pēc dabas, bet asprātīgs un stipriem vārdiem nav skopojies, taisnīgs un bezbailīgs — katram teicis patiesību taisni acīs. Briedis ordinēts 1938. gada 30. janvārī, nozīmēts Kandavas iecirkņa prāvesta rīcībā. Nekādās organizācijās nav iesaistījies. Ļaužu nostāsti par Briedi tagadīņ ir raibu raibie. Kad atnācis uz Dundagu, neesot nemaz dzēris, bet vēlāk stacijas bufete bijusi iemīļota vieta, arī restorānā tīri atklāti ar visiem vienkāršiem cilvēkiem sadzēris, bijis laipns un taisnīgs. Viesībās parasti sēdējis vīru barā, par ko arī vīri viņu nebeidz slavēt, bet no sievām saņēmis nopelumu. Mute bijusi Briedim varena un atbildēt pratis katram taisni tā, kā vajag.

• Mācītāja Brieža bēres. Vidū arhibīskaps Gustavs Tūrs, pa kreisi iecirkņa prāvests Purenis, pirmais no labās draudzes priekšnieks Dravnieks.

Foto no Daigas Mužellovskas albuma

Kultūras namā sarīkojumā gadās sēdēt blakus kādam no rajona partijas dižbiedriem, pēdējais saka uz Briedi: «Man neklājas jums blakus sēdēt», bet Briedis: «Man ne tik nē, esmu augstskolu beidzis».

Uz laipām tumsā Briedis iet kādu vakaru mājās priecīgā prātā, pretī nāk čekas toreizējais priekšnieks Mazurs. Briedis aptur to: «Kas tu tāds esi?» Tas atbild: «Esmu Mazurs, Dundagas drošības dienesta priekšnieks». «Ak tā,» saka Briedis, «tad tu vari iet!»

Varbūt vācu laikā, varbūt krievu laika sākumā sadarbībā ar Grīvanu, varbūt tāpēc, ka Latvijas laikā strādājis par cietuma uzraugu, bet vietējie varas vīri viņu nīda, un pats Briedis nebija drošs par sevi ne brīdi un nākotnes sev neredzēja.

Miris Dundagā 1950. gadā. Vēl dienu iepriekš savas nāves baznīcā salaulājis vienu pāri, gan ar grūtībām. Pēc tam tūlīņ sākusies pēdējā lēkme — tuberkuloze. (Sk. bērnu atmiņas! — Red.) Sēru dievkalpojumā izvadīts no Dundagas baznīcas un apglabāts Anstrupes kapos, kur priekšā jau atdusas dēliņš. Sēru dievkalpojumā piedalījies arhibīskaps Tūrs, iecirkņa prāvests Purenis un visi iecirkņa mācītāji. Apbedīšana izvērtusies par vienu no grandiozākajām parādībām tā laika baznīcas dzīvē. Ķestera Andrejsona mājā rīkots sēru mielasts, visa draudze atsaucīgi nesusi un devusi ziedojumus gan naudā, gan graudā, turklāt ziedotāji bijuši ne vien labvēļi un

draugi, bet arī pretinieki un ienaidnieki. Kapa pieminekļa atklāšana un iesvētīšana Dundagas Anstrupes kapos izvērtās tāpat par lielām svinībām draudzes dzīvē 1955. gada 8. novembrī, ievadot ar valsts svētku dievkalpojumu Dundagas baznīcā (te grūti saprast, ko autors domājis ar «valsts svētku dievkalpojumu 8. novembrī». — Red.), piedaloties arhibīskapam G. Tūram, prāvestam P. Kleperim, iecirkņa prāvestam R. Purenim un visiem Piltenes iecirkņa mācītājiem.

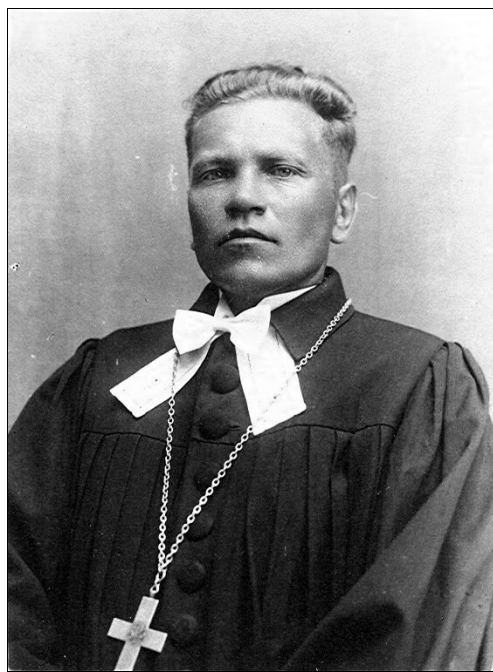
Ilzes Braunfeldes atmiņas

Pirmais latviešu mācītājs Dundagas evaņģēliski luteriskajā draudzē no 1941. līdz 1950. gadam bija Augusts Briedis. Dzimis 1904. gada 7. IX Mazsalacā sešu bērnu ģimenē kā piektais bērns. Mācījies vietējā ģimnāzijā, pēc tam Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātē, studējis arī tieslietas.

Pēc studijām A. Briedis sāka strādāt Tukuma ģimnāzijā par ticības mācības skolotāju, pēc tam Kandavas evaņģēliski luteriskajā baznīcā par palīgmācītāju. 1941. gadā iesvētīts par Dundagas evaņģēliski luteriskās draudzes mācītāju. Ļoti mīlēja mākslu, literatūru, zināja 6 svešvalodas.

1939. gada maijā nodibināja ģimeni, kļuva par četru bērnu tēvu. Ienīda okupantu varu, komunismu. Mācītāja ģimene piegādāja nacionālajiem partizāniem pārtiku un informāciju. 1950. gadā čeka uzdeva mācītājam atrast meža brāļus un atklāt to atrašanās vietu. Tas bija pret viņa sirdsapziņu, tāpēc pavēle palika neizpildīta.

Čeka viņu nemitīgi mocīja savos kambaros, bet bez panākumiem. Kādā pratināšanas reizē čekisti pārmeta mācītājam: «Jūs pārāk daudz zināt par mirušajiem, bet maz zināt par dzīvajiem». 1950. gada 6. XI kārtējās spīdzināšanas laikā mācītā-

• Augusts Briedis. Foto no luterāņu draudzes albuma

ļoti izdevīgi naktī gatavoties nākamās dienas lekcijām, un kur nu vēl bezmaksas ēdienreizes! Te viņš sastapa savu nākamo sievu, manu māti. Viņa strādāja cietuma kancelejā par mašīnrakstītāju un arī mācījās LU. Tēvs studēja un līdztekus strādāja gandrīz 10 gadus, jo pašam vien ar saviem līdzekļiem bija jātiek uz priekšu.

Tēvs nomira tā. Viņš uz lielajiem PSRS svētkiem bija čekas tuptūzī vairākas dienas. Tur tēvu spīdzināja un daudzīja, un 8. (?) novembra rītā, galīgi asiņains un sasists burtiski ierāpoja mājā pāri sliekšnim. Kā viņš bija nokļuvis no čekas pagrabiem līdz vairāk nekā 5 kilometru attāļajiem Dižkārļiem, tas nav zināms. Varbūt, ka čeka atveda un izmeta?

Tēvam bija cieši sakari ar mežabrāļiem, ar tiem, kas savulaik izbēguši no leģiona un citām armijām, ar bēgļiem. Satikšanās vietas bija visur, tikai ne mājās un baznīcā, kaut gan arī baznīcas solos reizēm atstāja kādas ziņas. Arī es vairākas reizes biju klāt meža randiņos. Tomēr populārākās vietas bija stacijas bufete un restorāns pie tirguslaukuma.

Man, skatoties ar 5, 6 un 7 gadīga bērna acīm, nav atmiņu, ka tēvs būtu dzēris. Ja jau Dekšeniekam tā ir licies un tāda ir viņa versija...? Tomēr atzīmēšu, ka viņi viens otru diez vai vispār ir redzējuši. Tolaik biju mazs, daudz no notiekošā nesapratu un daudz ko no manis saprotamu iemeslu dēļ slēpa. Tāpat daudz kas ir aizmirsies. Bet man rada patīkamu sajūtu tas, ka pat dundadznieki un Dekšenieks nav sapratuši, ka krogi bija visneuzkrītošākie iestādījumi konspirācijai. Droši vien, ka tur iedzēra un varbūt, ka savu reizi vairāk, savu mazāk.

1950. gada februārī mūs no mācītājmuīžas padzina, un mēs ar mokām dabūjām juntu virs galvas aiz Āžiem, Gundegās. Tā mēs ar māsu katru dienu soļojām 8 kilometrus uz skolu un atpakaļ, jo tautas ienaidnieka bērniem internāts nepienākas!

Īsti nezinu, vai Dekšenieka minētais svētku dievkalpojums bija veltīts pieminekļa atklāšanai un tēva nāves atceres 5. gadadienai. Toreiz vēl Dundaga bija aizliegtajā zonā un visādas birkas piekarināja dažādiem pasākumiem, lai tik varētu saņemt iebraukšanas «vīzas» un atļauju pašiem pasākumiem.

Gribētos piebilst, ka tēvs nopietni, ģimeņu līmenī sagājās tikai ar Dundagas izglītojamiem cilvēkiem. Pats viņš skatījās: skolmeisters, pastmeisters, ārsts, aptiekārs un agronoms. Tad sākās komunistu laiki. Varas un čekas jefiņi knapi mājēja lasīt, bet jutās kā ķeizari. Tādā kontekstā arī būtu jāskatās Dekšenieka pieminētā blakus sēdēšana: sak, ko tu, bauri, lien pie izglītojamiem cilvēkiem kasīties! Starp citu, tieši Dundagā kāds čekists rakstīja tēvam ierašanās pavēsti čekā ar drukātiem burtiem. Es to esmu lasījis. Par tikšanos ar Mazuru man ļaudis ir stāstījuši, un esmu jautājis arī mātei. Viņa nelabprāt komentēja, bet pamatdoma ir bijusi pakēršana uz muļķa (redzi, kā es modri uzraugu, kur katrs dodas).

Mācītājs Briedis gan noteikti nebija pesimists. Viņš bija savas Dzimtenes patriots līdz matu galiņiem. Tādēļ tēvs darīja, ko varēja, lai kaut kas mainītos. Tie bija paši pirmie pēckara gadi — Dundaga pilna ar mežabrāļiem, ar čeku, ar stukačiem un līdzskrējējiem. Kas ir kurš, neviens īsti nezināja, bet mācītājs jau ir tāda publiska persona, kas savos sprediķos varēja norādīt aptuveno domu virzienu.

Turpinājums nākamajā numurā.

Pie mums, uz zemēm

Jūras svētki Kolkā

Kā šogad 9. VII iecerēts svinēt tradicionālos svētkus, skaidro Kolkas tautas nama vadītāja Inora Sproģe un Dundagas Kultūras pils direktore Baiba Dūda.

I. Sproģe:

— Pērn Jūras svētkus rīkojām ar vērienu, reizē svinot Kolkas raga 970. jubileju. Apmeklētāju pirmajai tik plašajai reizei pietika. Vietējo iedzīvotāju viedokļi par norisi dalījās. Vieniem ļoti patika, otri teica — par tālu, gribam, kā pierasts, stadionā, gribam par velti. Domas atšķīrās arī tagad, plānojot nākamās svētkus. Uzklusot viedokļus un ierosinājumus, sagatavojām dažādus scenārijus, diskutējām, strādājām darba grupās, lai galu galā nonāktu pie visiem labākā risinājuma. Bija ierosinājums veidot divus pasākumus — 9. VII mazus, vietēja mēroga Jūras svētkus stadionā, citā datumā lielus svētkus Kolkas ragā. Pirmkārt, palikām pie jūlija kā visstabilākā mēneša laika prognožu ziņā. Savukārt mēneša otrā puse jau ir pasākumu piesātināta tepat Dundagā, kaimiņu pašvaldībās un visā Kurzemē. Arī pašdarbības kolektīvi visu vasaru ir gana noslogoti: 4. VI Ceļotāju diena un Dziesmu diena Dundagā, no 18. līdz 22. VI Kokļu dienas Jūrmalā, 23. VI Līgo vakars, 6. VIII Lībiešu svētki Mazirbē, 13. VIII Sporta svētki Kolkā, 21. VIII Putnu pašvaldību dienas Dundagā, 27. VIII Kolkas luterāņu baznīcas jubileja.

24. II pēc domes sēdes darba grupā pašvaldības vadītājs Aldons Zumbergs, izpilddirektors Ģirts Kalnbirze, Sociālās, izglītības un kultūras komitejas vadītāja Regīna Rūmniece un es apstiprinājām scenāriju, pēc kura plānotie pasākumi notiks 9. VII un visā ciemā. Pie tautas nama sagaidīs Jūras valdnieku, pēc tam gājiens un svētku atklāšana stadionā, kur notiks arī pašdarbnieku koncerts un jautrās zvejnieku spēles. Būs norises Līvu centrā, atvērto durvju diena un pazīstamu latviešu mākslinieku gleznu izstāde — pārdošana luterāņu draudzes baznīcā, kā arī bērnu pludmale, amatnieku tirdziņš, vietējo un viesmākslinieku koncerti Kolkas ragā un vēl dažādas izrīcības. Svētku noslēgumā balles un kuršu uguns kuri gan stadionā, gan Kol-

kas ragā.

Svētku rīkošanā iesaistīsies arī SIA *Kolkas rags*, šajā dienā pelnot tikai ar suvenīriem, kafiju un saldējumu, jo stāvlaukums automašīnām būs slēgts pasākuma organizatoriskām vajadzībām, pretī saņemot reklāmu. Vakarā maksas pasākumu daļai Kolkas ragu izvēlējamies kā unikālu ģeogrāfisku, sakoptu

• Jūras svētku gājiena dalībnieku priekšpulks pērn dodas uz Kolkas ragu.

Ineses Dāvidsones foto

un pievilcīgu, valstī zināmu vietu, lai piesaistītu viesus

Gribas, lai kolcinieki kaut reizi gadā izbaudītu kvalitatīvu, profesionālu un daudzveidīgu pasākumu, lai paši piedalītos, lai apvienotos izklaide ar novada tēla spodrināšanu. Mēs nevienam skaidri nezinām rītdienu, darba iespējas tālākā nākotnē, tādēļ svarīgi darīt visu, lai veicinātu kaut mazākās piepēļņas iespējas vietējiem iedzīvotājiem. Lielie

svētki piesaista tūristus un citus interesentus, tajos ir, kam piedāvāt vietējos pakalpojumus, Līvu centra kultūrvēsturiskās bagātības, vietējo amatnieku darbus, kūpinātās zivis, sklandraušus, ekskluzīvo pirti Kolkas ragā, vizināšanos ar laivām, naktsmītnes, gida pakalpojumus. Valsts mēroga pasākumi kalpo par atspērienu mazajiem uzņēmējiem un vietējiem veikaliem.

Pasākumam pašvaldības budžetā iedalīti līdzekļi, bet pretī paredzēta pietiekami liela ieņēmumu daļa no pārdotajām biļetēm. Lai svētki izdotos pilnībā, naudas pietrūkst, tādēļ papildus meklēsim sponsorus. Esam ļoti pateicīgi par vietējā zivju apstrādes uzņēmuma *Līcis 93* piedāvāto finansiālo atbalstu.

sas varētu būt Līgo vakars, jo tie ir mūsu valsts nacionālie svētki. Veidosim tos pašu spēkiem kā senāk, ejot gājienā, aplīgojot ciemu, suminot Līgas un Jāpus, dancojot līdz rīta gaismai pie Jāņu uguns kura.

Novada dome budžetu plāno taupīgi, ar apdomu, lai pietiktu arī attīstībai. Nevaram domāt tikai par šodienu. Visiem projektiem, kas piesaista Eiropas Savienības naudu, vajag pašvaldības līdzfinansējumu. Esam pateicīgi novada domei par attīstības iespējām un pusotrā gadā Kolkā padarīto! Aprīlī sāksies tautas nama rekonstrukcija, esam tikuši pie jauniem krēsliem, skaņu aparātūras, remontētās pamatskolas 1. stāvu, uzlabos ūdenssaimniecību, kaut arī vēl ne līdz galam.

Pērn maijā rīkojām tautas sapulci, kurā varēja uzzināt par SIA *Kolkas rags* darbību un uzdot jautājumus, arī par kultūras pasākumiem vasarā, ieskaitot Jūras svētkus. Uz sapulci atnāca četri cilvēki... Toties pašlaik (2. III. – Red.), gatavojoties talantu koncertam *Ar mīlestības pinekļiem*, jūtam kolcinieku atsaucību, tautas namā noris mēģinājumi un rosība arī brīvdienās. Novēlu visiem, kolciniekiem un dundadzniekiem, izdošanos! Mūsu bagātība patiesi ir vienotība un cilvēciskās attiecības.

B. Dūda:

— Kultūras darbam ir jānodrošina kvalitatīva kultūras pasākumu norise un profesionālās mākslas pieejamība novada iedzīvotājiem, jāattīsta amatiermākslas kolektīvu darbība, jāveicina tradicionālā kultūras dzīve, jādaudzina un jādara pazīstamāks novada tēls. Manuprāt, panāktā vienošanās par šī gada Jūras svētkiem Kolkā to ietver. Protais, mērķus var sasniegt dažādi, bet stāvoklis gan pašā Kolkā, gan kopumā novadā un Kurzemes mērogā noteicis Jūras svētku risinājumu, izmantojot visas Kolkas stiprās puses — gadiem koptās tradīcijas, unikālo dabu un ģeogrāfisko vietu, augsta līmeņa amatierkolektīvus, radošo komandu, pašvaldības un uzņēmēju atbalstu. Novada kultūras padomes vārdā aicinu vienoties radošās diskusijās un ražīgā darbā, lai visi kopā gan sev, gan novada viesiem varam sagādāt tādus svētkus, ar kuriem varam lepoties, kas dod prieku un gandarījumu!

Sagatavoja Alnis Auziņš

Novada bāriņtiesā

Par Bāriņtiesas darbību pagājušajā gadā stāsta tās priekšsēdētāja Daina Dēvita.

Bāriņtiesa ir pašvaldības veidota iestāde, kas pilda valsts uzliktās funkcijas. Mūsu novada Bāriņtiesā ir 5 darbinieki: priekšsēdētāja (0,8 slodzes), sekretāre (0,3 slodzes) un 3 locekļi, kam maksā par nostrādātām stundām.

Novadā 63 bērniem 20 ģimenēs nepietiekami nodrošina bērnu attīstību un audzināšanu, no tiem Kolkā — 5 bērniem 2 ģimenēs. Šādu ģimeņu skaits pieaug. Jāuzsver gan, ka visās nav problēmas ar alkoholu. Diemžēl vecākiem nav bērnu audzināšanai un aprūpei vajadzīgo zināšanu, prasmju un iemaņu. Bāriņtiesas un Sociālā dienesta redzeslokā nonāk to ģimeņu pieaugušie bērni, ar kuriem strādājām savas darbības sākumā. Tagad viņi ir izveidojuši ģimeni, bet neprot dzīvot bez pabalstiem un darbinieku uzraudzības, jo nezina citādu ģimenes modeli. Negatīvais ir narkotiku parādīšanās mūsu ikdienā. Dzeršana nodara daudz ļauna, bet alkohola lietošanas pazīmes vismaz ir zināmas un sekas — prognozējamas, ko nevar teikt par narkotikām. Šo kaitīgo vielu atkarīgie apdraud ne tikai bērnus savās ģimenēs, bet arī jebkuru līdzcilvēku.

Bāriņtiesas lietvedībā aktīvas ir 114 lietas. 2010. gadā ir izdoti 27 administratīvie akti. Administratīvajā rajona tiesā pērn nevienam lēmums nav pārsūdzēts. Ir 5 adopcijas lietas, no kurām viena ir ārvalstu adopcija, divās lietās notiek tiesvedība.

Novadā 36 bērni ir ārpusģimenes aprūpē. Aizbildnībā ir 30 bērni, kuriem ir iecelts 21 aizbildnis. Ir aizbildnis, kura aizbildnībā ir 5 bērni, pārējiem pa diviem, pa vienam aizbil-

stamajam. Sešām personām, kas ir sasniegušas pilngadību, aizbildnības lietas turpinās, jo katru gadu ir jāsniedz Labklājības ministrijā pieprasījumi Bāreņu apliecību saņemšanai. Četri bērni ir ārpusģimenes aprūpes iestādē, 2 bērni no citiem novadiem ir mūsu audžuģimenē. Beidzot mūsu novadā ir audžuģimene. 2010. gadā tā pēc apmācības ieguva audžuģimenes statusu, un ģimenē ir divi audžubērni no Kuldīgas, Grobiņas, un viens bērns aizbildnībā.

Ir 31 bērnu aprūpes un aizgādības tiesību

2. IV Talsos sākas audžuvecāku apmācības kursi. Interesentiem pieteikties pie Dainas Dēvitas līdz 21. III.

atņemšanas lieta, pagājušajā gadā 2 mātēm un vienam tēvam ir atņemtas aprūpes tiesības par 7 bērniem. Vienai mātei, pamatojoties uz Bāriņtiesas pieteikumu, ir atņemtas aizgādības tiesības. Vienam tēvam un mātei aprīlī būs tiesa par aizgādības tiesību atņemšanu. Sagatavošanā ir lieta par aizgādības tiesību atņemšanu divām mātēm un tēvam. Ir pieņemti divi lēmumi par atļauju bērnam, kas ir ārpusģimenes aprūpes iestādē, viesoties vasaras brīvlaikā un nedēļas nogalēs pie mātes.

Ir 5 aizgādības lietas par rīcībnespējīgām personām vai mirušo mantu. Viens aizgādnis ir iecelts pērn un viens aizgādnis mantai — arī pērn.

Dvīdesmit lietas ir par bērnu mantisko in-

terešu aizstāvību, bet 15 — par sociālo pabalstu izmaksu pārtraukšanu personai, kas faktiski bērnu neaudzina, un viena lieta — 2010. gadā — par pabalsta izmaksāšanu bērna faktiskajam aprūpētājam. Pēc tam lieta nonāca tiesā un tika noteikta viena vecāka, šoreiz tēva, atsevišķā aizgādība.

Novada bāriņtiesa ir pieņēmusi 5 lēmumus par personas atbilstību bērnu audzināšanai un aprūpei. Tie ir lēmumu, kas skar ģimenes, kurās vecāki dodas darba meklējumos uz ārzemēm, prombūtnē esot ilgāk par 3 mēnešiem.

Ir sagatavotas 102 atbildes uz juridisko un fizisko personu iesniegumiem un pieprasījumiem.

Bāriņtiesa kā likumiskais pārstāvis ir piedalījies 5 tiesvedības procesos, pašreiz notiek viena tiesvedība krimināllietā, kur jāpiegalās kā likumiskajam pārstāvim..

Dundagas novada Bāriņtiesas priekšsēdētāja, pildot notāra pienākumus, ir veikusi 198 notariālās darbības. Ir sastādīti testamenti, sastādīti un apliecināti pārdevuma, dāvinājuma, rokas naudas, īres līgumi, pilnvaras, nostiprinājuma lūgumi un apliecināti paraksti. Ir sastādītas un apliecinātas 7 pilnvaras par bērnu tiesību pārstāvību vecāku prombūtnes laikā (darbs ārzemēs). Ieņēmumi — Ls 441.

Labi sadarbojamies ar novada un pašvaldības iestādēm, valsts un pašvaldības policiju. Gandrīz visas apsekošanas veicu kopā ar sociālo darbinieci un pašvaldības policistu. Reizi mēnesī starpprofesionāļu sanāksmē piedalās valsts policijas pārstāvji no nepilngadīgo lietu inspekcijas, skolas sociālais pedagogs, psihologs, sociālais darbinieks, pašvaldības policists. Laikietilpīga ir piedalīšanās policijas protokolu sastādīšanā un paskaidrojumu pieņemšanā no nepilngadīgajiem. Lielākoties

tās ir lietas saistībā ar Dundagas vidusskolu un Kolkas pamatskolu.

Sarežģījumi rodas tad, kad bērns ir jāizņem no ģimenes. Parasti tas notiek piektdienas un sestdienas vakaros, kad vecākiem ir vislielākie *burziņi*, vai arī bērns ir notverts pēc klaiņošanas un nav, kur viņu ievietot. Atrast iestādi, kur bērnam ilgstoši uzturēties uzraudzībā, nav tik vienkārši. Vairākas reizes no krīžu centriem ir saņemti atteikumi ar aizbildināšanos par vietu trūkumu vai to, ka neņem bērnus un pusaudžus ar uzvedības problēmām, un mums iesaka vest bērnu uz patversmi, kur viņam būtu jāuzturas kopā ar pieaugušajiem...

Daina Dēvita

Administratīvajā komisijā

22. II sēdē izskatīja 3 administratīvā pārkāpuma lietas pēc Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (LAPK) 106. p. 1. d. par dzīvnieku turēšanas prasību pārkāpšanu. No tām 1 protokolu sastādījis Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Talsu iecirkņa inspektors Uldis Šmēdiņš, 2 — Dundagas novada pašvaldības policijas inspektors Jānis Simsons.

Viena administratīvo pārkāpumu izdarījusī persona ar komisijas lēmumu administratīvi sodīta — izteikts brīdinājums, 1 administratīvo pārkāpumu izdarījusī persona ar komisijas lēmumu administratīvi sodīta — uzlikts naudas sods Ls 10. Pēc 1 administratīvā pārkāpuma lietā iesaistītās personas lūguma saskaņā ar LAPK 260. panta 3. daļu komisija nolēma lietas izskatīšanu atlikt uz nākamā administratīvās komisijas sēdi martā.

Administratīvās komisijas sekretāre Dace Kurpniece

Raibs kā dzeņa vēders

Smaragda kāzās

6. III smaragda kāzas — 55 kopdzīves gadus — Dundagas pilī pensionāru kluba *Sendienas* ballē skaisti nosvinēja Valentīna un Harijs Kronbergi.

Kā apsveikumā pastāstīja novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Rita Podkalne, Kronbergu ģimene visu mūžu dzīvojusi Dundagā, abi strādājuši sīrupa fabrikā līdz tās likvidācijai, pēc tam līdz pensijas vecumam — Mežrūpniecības saimniecībā, bijuši uzticīgi Dundagai, kopīgajām darba vietām un viens otram.

Kronbergu ģimene par dzīvi nesūdzas arī tagad: var taču dārziņā saknes izaudzēt un priecāties par koši ziedošām gladiolām. Dundagā dzīvo arī dēls Andris, mazdēla Ginta sie-

va un divas mazmazmeitiņas. R. Podkalne sacīja: «Harijs lepni vada auto, ir aizrautīgs makšķernieks, regulāri apmeklē pensionāru klubu *Sendienas*». Protams, kopā ar Valentīnu. Harija dzīvesbiedre brauc uz teātra izrādēm un ekskursijās, par šādu iespēju viņa pateicas kluba *Sendienas* sirđij — Ainaī. Savukārt Aina saka: Valentīna ir ļoti liels palīgs kluba darbā.

R. Podkalne atgādināja — 2006. gada 11. martā Dundagas tautas namā Kronbergu pāris svinējis zelta kāzas un saņēmis mūža laulības apliecību. Valentīna atzinusi — ne viņai, ne Harijam nekad nav bijusi doma iet katram uz savu pusi, lai cik pilna sirds arī kādu reizi bijusi.

R. Podkalne arī šoreiz aicināja abus parakstīties Dundagas pagasta dzimtsarakstu nodaļas goda grāmatā.

Kronbergu ģimeni sveica novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs, norādot, ka būs priecīgs sumināt abus dimanta kāzās.

Kuplajam sveicēju pulkam pievienojamies arī mēs, novēlot labu veselību, dzīvesprieku un tikpat aktīvu darbošanos *Sendienās*!

Diāna Siliņa

Pirātu tusiņš ar augļu garšu

Arī mūsu Kolkas pamatskola piedalās Eiropas Komisijas programmā *Augļi skolai*, ar kuras palīdzību dalībvalstīs, izmantojot savus un Eiropas Savienības budžeta līdzekļus, nodrošina skolēniem bezmaksas augļus un dārzeņus un palielina to patēriņu, kā arī veicina skolēnu veselīgas ēšanas paradumus.

Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvs VTT–DĀRZI šajā projektā no 6. I līdz 25. II piegādāja mūsu skolai ābolus, lai katram skolēnam tiktu 100 gramu veselīgā augļa dienā.

Projekta laikā skolā norisinājās 2 pasākumi. Visu klašu skolēni sociālo zinību stundās gatavoja plakātus, kuros attēlots ābols kā viens no vērtīgākajiem un veselīgākajiem

augļiem. Izstāde ir skatāma 2. stāva gaitenī.

Katru gadu februārī notiek EKOscolas Zaļās pēctundas, ar fizisko nodarbību palīdzību veicinot veselīgu dzīvesveidu un izglītošanu vides jautājumos. Šī gada pasākums 18. II saucās *Pirātu tusiņš*. Skolēni piedalījās sporta sacensībās pa klašu grupām un strādāja *Domātavā*, kurā atbildēja uz jautājumiem par dažādām cilvēku darbībām, kas nodrošina veselīgu dzīvesveidu.

Sacensībās un Zaļo pēctundu nodarbībās skolēni iesaistījās ar interesi un projektā ieguva gan vitamīnu devu, gan sportisku garu, gan zināšanas.

Patiesības labad jāatzīmē, ka ābolu dalīšanas dienās izpaudās atsevišķu skolēnu neaudzinātība, jo skolā varēja redzēt izmētātas ābolu serdes, kā arī nosviestus ābolus puķu podos un miskastēs. Tomēr lielākā daļa skolēnu bija pateicīgi un priecīgi, ka ikviens rīts sākas ar smaržīgu, veselīgu Latvijas ābolu.

Marija Antmane,
7. klases skolniece

• 1. klases pirātu komanda Pirātu tusiņā ar augļu garšu.

Foto no Kolkas pamatskolas albuma

Projektu nedēļa

No 14.–18. II Dundagas vidusskolā notika projektu nedēļa.

5.–9. klašu skolēni tajā pētīja latviskās tradīcijas un svinamās dienas, 10. un 11. klašu skolēni izstrādāja zinātniskās pētniecības darbus, bet 12. klases skolēni gatavojās žetonu vakaram. 18. II 5.–9. klašu skolēni pastāstīja par paveikto. Kādi piedāvāja padarīto aplūkot biezā mapē, citi rādīja pašu uzņemtu videofilmu par svinamajiem svē-

kiem. Vairākas klases interesantāko no sava darba rādīja uz ekrāna, to komentējot. Skatnēja tautasdziesmas, sakāmvārdi un mīklas. *Piektīši* teatralizēti izspēlēja sena latviešu ēdiena pentāga gatavošanu. Man visinteresantākie šķita aptaujas rezultāti — kā Lieldienas svinētas agrāk un tagad.

Pasākuma vadītāja Austra Auziņa bija pētījusi, ka vidusskolā populārākie vārdi ir Anna un Jānis.

Diāna Siliņa

Pārgājiens un tikšanās

20. III plkst. 12.00 Pasaules ūdens dienā pārgājiens *Ciemos pie Vecrocupes bebra*.

Gids būs zoologs Vilnis Skuja. Trīs kilometru pārgājienam pulcēsimies pie Vaides diķa lapenes Vaidē. Apmeklēsim bebru dambjus un runāsim par prasmīgo celtnieku — labdari vai kaitnieku? Tuvākas ziņas sniegs Andra Ratkeviča, tālrunis 28385025.

31. III plkst. 18.00 Kolkas tautas namā

Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācija (bijusī Slīteres nacionālā parka administrācija) rīko tikšanos ar novada iedzīvotājiem. Darba kārtībā: jaunie Dabas aizsardzības pārvaldē pēc reorganizācijas un projektā *Baltijas Zaļā josta*; domu apmaiņa par vasarā kopīgi iecerēto Slīteres ceļotāju dienu; tikšanās ar Vides filmu studijas pārstāvi, kas uzņem filmu par Slīteres nacionālo parku. Šopavasār plānoti līdzīgi pasākumi Mazirbē un Dundagā.

Andra Ratkeviča

Lībiešu valodas un kultūras gadā

Pērnā gada nogalē Starptautiskā lībiešu draugu biedrība un biedrība *Līvō kultūr si dām* (Lībiešu kultūras centrs) izsludināja 2011. gadu par starptautisko lībiešu valodas un kultūras gadu.

Nozīmīgi pasākumi un ieceres

Janvārī apstiprināja pasākumu programmu Latvijā, Igaunijā un Somijā. 23. II pirmie ar programmu iepazīnās Saeimas deputāti Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas sēdē, to novērtējot kā Latvijai nozīmīgu un daudzpusīgu.

Igaunijā starptautiskā lībiešu valodas un kultūras gada atbalstītāji un sadarbības partneri ir Tartu universitāte, Igaņu valodas institūts, Dzimtās valodas biedrība, *Fenno-Ugria*, Somijā — Tuglasa biedrība, Latvijā — Latvijas Zinātņu akadēmija, Latviešu valodas aģentūra, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Izglītības un zinātnes ministrija, Dundagas novads, Līvu savienība.

Starptautiskajā lībiešu valodas un kultūras gadā paredzēti tādi nozīmīgi pasākumi kā ceļojošās lībiešu mākslas izstādes *Līvōd kuņšt* sagatavošana, lībiešu Dzejas dienas, lībiešu kultūras dienas Ventspilī, starptautiskas zinātniskas konferences, Brīvdabas muzeja lībiešu sētas, ansambļa *Līvlist*, mēnešraksta *Līvli* iznākšanas un lībiešu kultūras un valodas portāla *livones.lv* apaļu gadskārtu atzīmēšana. Igaunijā iznāks līdz šim lielākā, mūsdienu izcilākā lībiešu valodas pētnieka Tīta Reina Vītso Lībiešu-igauņu-latviešu vārdnīca. Igaunijā iznāks arī latviešu, igauņu un somu zinātnieku rakstu krājums *Lībieši: zeme, tauta, vēsture*, bet Latvijā — Valta Ernštreita grāmata *Lībiešu rakstu valodas iz-*

veidošanās.

Pasākumu programma aizsākās Starptautiskajā dzimtās valodas dienā 21. II, ko pasaulē pēc UNESCO ierosmes svin jau vienpadsmito gadu. Saistībā ar šo dienu Lībiešu kultūras centrs iepazīstināja Latvijas bērnus un jauniešus ar lībiešu valodu, 21. II notika pasākumi Rīgā un Kolkā, 23. II — Jaņa Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā, 25. II — Jūrmalā un Pālē, vienlaikus izsludinot ilustrāciju konkursu topošajai Kārļa Staltes sastādītajai ābecei *Jelzi sōnā. Ābēd ja īrgandōks lugdōbrōntōz* (Dzīvais vārds. Ābece un sākuma lasāmgrāmata). To paredzēts izdot gada nogalē ar Igaunijas Dzimtās valodas biedrības atbalstu, un ābece materiālus ilustrēs divu Latvijas un divu Igaunijas skolu audzēkņu zīmējumi.

Lībiešu dzejnieka un sabiedriskā darbinieka K. Staltes ābece manuskripts pēc Dzimtās valodas biedrības pasūtījuma tapis pirms 75 gadiem, taču bija pazudis. Pirms pieciem gadiem *dr. hist.* Renāte Blumberga Igaunijas valsts arhīvā, pētot Dzimtās valodas biedrības materiālus, atrada pirmās lībiešu ābece manuskriptu.

Dzimtās valodas diena Kolkas pamatskolā

Kolkas pamatskolā lībiešu valodai un ilustrāciju konkursa izsludināšanai veltītu mācību stundu vadīja lībiešu valodas skolotāja Zoja Sīle, bērnus lībiešu valodas pasaulē jauki ievadot ar dzejnieka K. Staltes ziemeļ-

tīto dzeju *Tallō*. Stundas gaitā skolēni iesaistījās pārrunās par dzimto valodu, par tās nozīmi cilvēka dzīvē. Ar interesi un zināmu neticību bērni klausījās skolotājas stāstīto, ka lībiešu bērniem, mācoties savu dzimto valodu, nekad nav bijis īstas ābece. Nu tāda ir atrasta arhīvā, to šogad izdos, un ikviens skolēns var piedalīties grāmatas ilustrēšanā. Skolotāja iepazīstināja ar konkursa nolikumu un ābece tēmām, kurām bērni var veidot savus zīmējumus. Pats galvenais attēls — gailis — būšot uz ābece vāka. Lai skolēnus mudinātu piedalīties zīmējumu konkursā, Z. Sīle parādīja 20. gs. 30. gadu beigās Pizes bērnu veidotos zīmējumus lībiešu skolotāja Pētera Damberga sagatavotajā albūmā *Lībiešu dzīve*, ko savulaik nosūtīja uz Igauniju. Stundas noslēgumā skolēni vēlējās arī uzzināt, kā skan viens otrs vārds lībiski.

Topošā izstāde *Līvōd kuņšt* – 2

Iecerēto pasākumu klāstā plānota arī popularizēt lībiešu mākslu, atklājot izstādi *Līvōd kuņšt* – 2 (Lībiešu māksla) Kolkā. Pirmo lībiešu izcelsmes mākslinieku izstādi *Līvōd kuņšt* Lībiešu kultūras centrs sarīkoja 1994. gadā Lībiešu tautas namā Mazirbē. Ekspozīcijā ietilpa profesionālu mākslinieku un autodidaktu darbi, un tā bija apskatāma arī Ventspilī, Rīgā, Tallinā, kā arī apceļoja vairākas Somijas pilsētas. Nākamā pievēršanās lībiešu mākslai notika 2000. gada maijā sadarbībā ar toreizējo Kolkas pagasta padomi un galeriju *Noktirne* Rīgā. Galerijā bija aplūkojama četru lībiešu izcelsmes mākslinieču — gleznotājas Ritas Leles, tēlnieces Solveigas Lamsteres, grafiķu Baibas Dambergas un Leldes Ozoliņas — kopēja izstāde *Rāndakēļ* (Krasta valoda).

Lībiešu kultūras centrs jaunajā izstādē

Līvōd kuņšt – 2 iecerējis ietvert gan senāko lībiešu mākslinieku, gan mūsdienās strādājošo lībiešu izcelsmes mākslinieku darbus. Jaunums — ekspozīcijā būs pārstāvēti arī Kolkas pagasta rokdarbnieču darinājumi, jo tajos joprojām saglabāta lībiskā krāsu un ornamentu izjūta. *Līvōd kuņšt* – 2 kuratore būs bijusī kolceniece, grafiķe Baiba Damberga. Izstādi paredzēts atvērt Kolkā 4.–5. jūnijā, kad Dundagas novadā notiks Ceļotāju diena. Ar lībiešu mākslu varēs iepazīties arī Ventspilī, Rīgā un Tallinā. Iecerēto pasākumu programma — interneta vietnē *livones.lv*!

Baiba Šuvcāne

Labdien, redakcija!

Ļoti priecājamies, ka *Dundadzniekā* atrodas vieta arī *Līvu* laika lappusei. Diemžēl tā mūs īsti neuzrunā. Tā kā nezinām ne *Līvu* laika veidotājas tālruņa numuru, ne adresi, tad rakstām Jums.

Ļoti vēlamies, lai *Līvu* laiks nekļūtu par viena cilvēka vai ģimenes izdevumu, bet būtu vispusīga, pēc iespējas atspoguļotu visas līvu problēmas un notiekošo. Tas, protams, prasa lielu darbu un zināšanas, bet tepat Latvijā jau dzīvo Gundega Blumbergas kundze, kas kādreiz prata izveidot *Līvli* — tik labu un mums visiem pieņemamu. Domājam, ka viņa neliegtu padomu, lai arī *Līvu* laiku izveidotu tādu, kas apmierina visus. Vajadzētu vien palūgt padomu.

Gaidām *Līvu* laiku — pilnveidotu un mums, vecajiem līviem, pieņemamu.

Veiksmi!

Vecie lībieši

Laiks mest ēnu

Ēnu diena Saeimā

16. II Dundagas vidusskolas skolnieces Kristīne Ivanova un Kintija Krauze pavadīja Saeimā un Augstākajā apgabaltiesā, ēnojot Saeimas deputātu, Juridiskās komisijas sekretāru Gaidi Bērziņu. Meitenes labprāt dalījās spilgtākajos iespaidos.

Kristīne: «Līdz šim dzīvoju masu mediju radītajos priekšstatos par Saeimu: tur nekas nenotiek, deputāti sēž, neko labu tautas labā

nedara. Pavadot dienu Saeimā, redzēju, kā deputāti diskutē par būtiskiem jautājumiem, kā viņi nonāk pie lēmumiem.

Īpaši labu iespaidu atstāja Saeimas deputāts G. Bērziņš, būdams ļoti atvērtīgs, draudzīgs, atklāts un vienkāršs. Viņš nebaidījās atsegt sava darba garoziņas, kā arī sniedza vērtīgus padomus un ieteikumus, lai mēs labāk sagatavotos izvēlētajai profesijai. Tā kā G. Bērziņš ir ne tikai Saeimas deputāts, bet arī lielisks jurists, likās, ka ēnoju divus dažādus cilvēkus, aplūkoju divas atšķirīgas profesijas.

Izdevās arī noskaidrot, ka pašas izvēlētajā profesijā man ir piemērota. Viss piedzīvotais radīja vēl lielāku interesi par to. Tagad ar pilnīgi skaidru nākotnes redzējumu esmu gatava darīt visu, lai to piepildītu. Ēnot ir vērts, taču tikai tadā gadījumā, ja vēro tās profesijas pārstāvi, par kuru tu arī vēlies kļūt. Ēnot tikai piedalīšanās dēļ nav jēgas. Iesaku ikvienam jauniešiem izmantot brīnišķīgo iespēju vienu dienu pavadīt kā pilntiesīgam savas iecerētās profesijas pārstāvim. Tā ir nenovērtējama

• Gaidis Bērziņš un viņa ēnas Kristīne un Kintija.

Mārtiņa Smalkā foto

Ēnu diena Kolkas pamatskolā

Jau 16. gadu Latvijā notiek Starptautiskā ēnu diena, kurā 8. un 12. klašu skolēni visu dienu seko kādas profesijas pārstāvim, lai nākotnē vieglāk izņemtu, par ko mācīties. Arī mūsu skolas 8. klases skolēni 16. II kļuva par ēnām.

Rīts 8. klases skolēniem sākās ar klases audzinātājas Aijas Valciņas sagatavotām darba lapām, lai apmeklētu vietējās darba vietas — zivju apstrādes cehus *Līcis 93* un *Banga Seafood*, Kolkas bibliotēku un Kolkas pagasta pārvaldi.

Ralfs Kandis kopā ar Jāni Mivreniku un Anriju Stumbru apmeklēja *Banga Seafood*. Ralfs stāsta, ka ceha meistare Ilona Vičaka viņus izvadījusi pa cehu, parādot ražošanu un pastāstot, kādi ir pieprasītākie pasūtījumi, kādu produkciju cehs ražo. Ralfs ievērojis, ka cehā strādā vairāk sievietes. Vīrieši veic smagākos darbus — cilā kastes, saldētāvē liek iekšā un ņem ārā saldētās zivis. Darbs ir grūts un vienmuļš. Ralfs labāk izvēlētos kokapstrādātāja profesiju.

Pēc ceha vadītājas Tijas Liepas novērojumiem, aktīvākās un ieinteresētākās ir bijušas meitenes. Kolkas pagasta pārvaldes grāmatvedes Evas Frišenfeldes ēnas — Jolanta Muņķevica un Anna Šteine — ar lielu aizrautību paviesojušās pat vairākās darba vietās. Vispirms meitenes apmeklēja *Līci 93*. Tur viss

atklājies jauns, nezināms un interesants. Tomēr šajā jomā strādāt negribētu, jo patiktu dzīvot pilsētā, turklāt grūti šķituši darba apstākļi, strādāšana maiņās un — atalgojums samērā neliels.

Skolotāja A. Valciņa stāsta, ka sākotnēji neviens nav vēlējis apmeklēt pagasta pārvaldi, jo tur esot garlaicīgi un viss zināms. Pagasta grāmatvede Eva meitenēm izrādīja pagasta pārvaldes telpas un pastāstīja, kādas funkcijas iestāde veic. Meitenēm deva iespēju saziņotot kvītis un veikt vienkāršu datu saskaitīšanu, un E. Frišenfelde cer, ka bērni ielāgos iespējas pagasta pārvaldē veikt dažādus maksājumus un saņemt izziņas.

Uz Kolkas bibliotēku bibliotekāres Olitas Kalnas meita Marta Sakniņa devās kā sev labi zināmu un izpētītu darba vietu, jo bieži mammai tur palīdz. Meitene bilst, ka zinot visu par šo profesiju, vienīgi vēl neprotot rakstīt atskaites.

Zivju apstrādes ceha *Līcis 93* vadītāja Regīna Rūmniece apstiprina šādas skolu aktivitātes nozīmīgumu, jo tā skolēniem dod iespēju

pieredze».

Kintija: «Noteikti bija vērts piedalīties Ēnu dienā Saeimā. Man ļoti patika Juridiskās komisijas un frakcijas sēde. Deputāti tajās aktīvi izteica savu viedokli un ierosinājumus. Pēc šīs dienas radās pilnīgi cits skatījums par Saeimas darbu. Lasot laikrakstus un skatoties ziņu raidījumus, ir radies priekšstats, ka tautas kalpi neko nedara. Pārliecinājos, ka tā nav taisnība: Saeima pilda savus pienākumus.

Interesanta likās arī ekskursija pa Saeimu, izstaigājām Brūno un Sarkano zāli, plenārzāli. Solvita Āboltiņa mums pastāstīja, ko Saeima dara, kur katrs deputāts sēž, kā notiek slēptie balsojumi.

Kopā ar S. Āboltiņu, pārējiem deputātiem un to ēnām fotografējāmies uz lielajām marmora kāpnēm, bet kopā ar G. Bērziņu — Saeimas ēkas telpās. Rīgas Apgabaltiesā sēdējām lielās tiesas sēžu zāles tiesnešu vietās.

Piedzīvoju politiķu atsaucību. Viņi prata interesanti pastāstīt par savu darbu, aicināja mūs nākt politikā un veidot Latvijas politisko dzīvi. G. Bērziņš strādā arī Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē par pasniedzēju, tāpēc bija vērtīgi uz klausīt viņa padomus, kam vairāk pievērst uzmanību, skolā mācoties, lai labāk apgūtu zināšanas, kuras vajadzēs, stājoties Juridiskajā fakultātē.

Mani ļoti pārsteidza, ka starp apmēram 400 ēnām Saeimā piedalījās arī pirmklasnieki.

Ēnu diena palīdzēja labāk iepazīt izvēlēto profesiju. Paldies G. Bērziņam, S. Āboltiņai un arī skolotājai Sarmītei Dinsbergai, kas mūs ieinteresēja tur piedalīties!»

Diāna Siliņa

iepazīties ar vecāku darbu, novērtēt profesijas īpatnības un izlemt, vai paši gribētu strādāt zivjapstrādē. Būtiski, lai skolēni novērtētu darba vērtību neatkarīgi no darba apstākļiem un samaksas.

Vakarā 8. klases skolēni devās nakts trasītē. Audzinātāja Aija katram dalībniekam bija sagatavojusi īpašas brilles ar vēlējumu citādām acīm paskatīties uz ikdienā neievēroto. Dalībniekus sadalīja 3 grupās, katrai piešķīra plakātu ar cilvēka siluetu un deva uzdevumu iztaujāt strādājošos. Spītējot salam, 6. līdz 9. klases skolēni skolotāju un Martas mammās O. Kalnas pavadībā raitā soli un labā noskaņojumā devās uz *Līcis 93* caurlaidi. Tajā viņus aizturēja tobrīd nakts maiņā strādājošais sargs Gunta Kiršteine. Bērni uzzināja, ka šī profesija neprasa īpašu apģērbu un darba rīkus, bet spēju negulēt visu nakti, būt godīgam, vērtīgam, uzticamam un drosmīgam.

Tālāk ekspedīcijas dalībnieki devās uz internāta *Rūķu nams* kurtuvi, kurā par kurinātāju tobrīd strādāja Rūdolfs Laukšteins. Bērni pārliecinājās, ka šo darbu nepaveiks vājā dzimuma pārstāves, jo, kaut gan darba vietā valda siltums, tomēr, lai pie tā tiktu, katru dienu līdz krāsniņ jāpiestumj vismaz 21 ķerra ar milzīgām malkas šķilām. Te strādājošam vajadzīgs speciāls apģērbs. Kurinātājam arī vismaz reizi nedēļā katra cuka jāizberž. Lai kurinātu šādu katlu, ir jāmācās par zemspiediena katla kurinātāju.

Pēdējā pietura nakts gaitās pētniekus aizveda uz internāta 2. stāvu, kur sagaidīja nakts aukle Mārīte Māgure ar dundadznieka Aivja Šilberga atvesto smaržīgo piparmētru tēju. Uz jautājumu, kādas profesijas pārstāve ir Mārīte, bērni atbildēja: «pieskatītāja». Mārīte stāsta, ka šajā profesijā nevajag ne īpašu apģērbu, ne darba rīkus, bet jābūt bērni, jāgrib ar viņiem kopā spēlēt, jāuzklausā viņi un jā rūpējas. Noslēgumā pie tējas tases visi pārrunāja dienā piedzīvoto, secinot — «katrai maizei ir sava garoziņa».

Klases audzinātāja A. Valciņa pateicas atsaucīgiem uzņēmumiem un iestāžu vadītājiem, kas bez garas skaidrošanas izprata Ēnu dienas būtību un atsaucīgi pieņēma skolēnus savos uzņēmumos!

7. klases skolniece Māra Leitendorfa un 8. klases audzinātāja Aija Valciņa

Mācībās un sportā

Mūsējiem atkal labi panākumi olimpiādēs un sporta sacensībās.

Starpnovadu olimpiādē matemātikā 2. vieta Dundagas vidusskolas 6.a klases skolniecei Elīzai Gerdiņai (skolotāja Sintija Kronberga), krievu valodā 2. vieta 10. b klases skolniecei Vitai Eglei (Iveta Kunderka), ekonomikā 2. vieta 11. b klases skolniecei Dārtai Vinovskai (Sarmīte Dinsberga). Atziņību vēstures olimpiādē ieguvusi 9. a klases skolniece Alise Ralle (Imants Brusbārdis) 8. III piedalījās valsts olimpiādē vēsturē. 14. III valsts olimpiādē latviešu valodā uzaicināta piedalīties arī 12. a klases skolniece Zane Ansberga (Inta Freiverte).

Talsu novada skolēnu sacensībās tautas bumbā 1999.-2001. gadā dzimušo meiteņu A grupā par uzvarētājām kļuva dundadznieces: Loreta Bergmane, Marta Freimute, Daiga Gleglu, Agrita Karpova, Una Kumerdanka, Kristīne Ralle, Paula Skaidiņa, Sindija Smilga un Māra Sila. Tā paša vecuma zēnu A grupā 3. vietu izcīnījusi Dundagas vidusskolas komanda: Lauris Bērziņš, Raivis Daniels Cīrulis, Eduards Freibergs, Rihards Pētersons, Alģis Tomsons, Ģirts Treinovskis, Denijs Židavs, Aleksis Ernests Dēvits un Raens Tālbergs. Sacensībām skolēnus sagatavoja skolotāja Skaidrīte Motmillere. Apsveicam!

Diāna Siliņa

Paldies visiem, kas sarīkoja mums skaistos svētkus, īpaši Ainai un galdiņam *Klusais stūrītis*, kā arī pārējiem sveicējiem, īpaši novada domes priekšsēdētājam Aldonam Zumbergam.

Valentīna un Harijs Kronbergi

A/s Latgales Finanšu kompānija piedāvā aizdevumus pensionāriem. Aizņemies atbildīgi! Talsos, Krišjāņa Valdemāra ielā 17, t. 63223707, 29159682.

Āgenskalna Valsts ģimnāzija Rīgā, Lavīzes ielā 2a, uzņem skolēnus 2011./2012. m.g. 7. un 10. klasē, piedāvājot 5 izglītības programmas. Ir dienesta viesnīca. Informācijas diena 2011. gada 19. martā plkst. 11.00. Tuvākas ziņas: www.avg.lv

Paldies Dundagas vidusskolas mūsdienu deju grupas *Sensus* dalībnieku vecākiem par finansiālo atbalstu, lai dejotāji tiktu uz skati Liepājā.

Daina Miķelsone, kolektīva vadītāja

Aleksandrs Vakuļenko	(1937)
Anna Mičule	(1918)
Aleksandra Poremska	(1942)
Uldis Unterbergs	(1941)
Marija Meikšane	(1947)
Natalja Mincāne	(1950)
Lauma Kleimane	(1929)
Gunars Ansis Anderdorfs	(1935)

**«Dundadznieks» Nr. 5 (110)
2011. gada martā.**

Dundagas novada domes izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā 3085.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Nauris Freimuts, Ģirts Kalnbirze, Velta Metene, Aivars Miška, Santa Namsone, Aldis Pinkens, Kristīne Savicka, Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējama. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 500 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize

• Kurtuves saimnieks R. Laukšteins rāda, kā jātirā krāsniņš.

Foto no Kolkas pamatskolas albuma